

Das Latweefchu lauschu draugs.

1837. 1. Jubli.

26ta lappa.

J a u n a s s i n n a s.

Is Rihges. Ka jau wezz-wezzôs laifôs Latweefchi ne ween effoht brih-
nojufchees pahre to leelu pulku Wahzsemneeku, kas ifnogaddâ tē atwelfahs, moi
fweſchu semju swehrus, putnus un zittus ehmus, moi sawas daschadas ſkunſtes
par naudu rahdiht, bet ka Widsemneeki Rihdsineekus arri brihſcham ſmeeklâ neh-
muſchi pahre to, ka tee tik gattawi bija, arween ko jaunu raudſiht, to mums di-
was Latweefchu ſinges apleezina, ko eekſch wezzahm grahmatahm eſſam uſgah-
juſchi; jo tur mums ſtahta, ka zittfahrt effoht dſeedajuſchi

Palzmareefchi tã:
Pataiſſju ehrtſchu ſakki,
Wedd' us Rihgu danzinah.
Rihges kungi brihnejahs,
Rahdi ſakki Widsemme.

un

Limbaſchi tã:

Juhſim firmiht, ſegloſim raggel,
Braukſim Rihgã, kã zitti Wahzeefchi!
Iſbrauz wiſſ Rihges pilſ.
Brihnumſ! ehrmſ! kahdſ kummeliſch!
Suns ſitt bungas, karrawihrs ſpehle,
Rippars danzo ar raibahm biſſehm! —

Kad Widsemneeki jau zittôs laifôs tã irr tehrſejufchi; kã gan taggad dſeredahs,
kad dabbuhs ſinnahre, ka mums ſcho gaddu tē wehl dauds leelaks pulks jaunu
kummedinu buhſchoht? — Zitti juhſu draugi lai jums iſſtahta, kas tee tahdi
wihri irr, kas tē ar diweem ehſeleem un ar labbu teefu raibi apgehrbtu un iſmah-
zitu funnu un ehrmju-kuſtonu pa eelahm apfahrt ſtaiga, un ſchohs, bungu ſit-
toht un ſtabbuliti puhſchoht, deesgan luſtigi danzina; bet mehſ uſnemamees
jums tikween pahre diwahm zittahm leetahm ſtahtihre, ko tē taggad arri par naudu
warr dabbuht redſeht, un kas abbas pa muhſu mallahm pawiffam retras, dauds
rettakas, ne kã ehſeli, ehrmju-kuſtoni, iſmahziti funni, un jahneeku wiſſbrangakas
ſkunſtes. — Weenas nu pat minneſim, ohra lai paleek us zittu reiſi. — To juhſ
gan wiſſi labbi ſinnat, ka tannis ſemmês, fur faule karſti ſpihd, melni zilweſi
dſihwo un ka ſchohs fauz par mohreem; bet to juhſ wehl ne buhſeet dſirdeju-
ſchi, ka ir paſcheem mohreem daſchreis behrni peedſemm, kas gluſchi irr balti:
ne tã balti, kã mehſ, aukſtu ſemju eedſihwotaji, eſſam; arri ne tã, kã tahdi, kas
pawiffam bahli; bet tihri tã, kã peens. Scheem retteem zilwekeem no paſchas
dſimſchanas matti, tãpatt galwã, kã azzu wirſu, irr balti, kã kaſu ſpalwas. Uz-
zis winneem irr ſarkanas, kã dſehrwenes, ar raibu rinſi apfahrt, un ſohti wah-
jas. Us latwiſſi mehſ winnus labbaki ne ſinnam noſaukt, ne kã par balteem
mohreem, lai tee nu gan neween no mohreem peedſemm, bet arri no zitteem

laudim, kam fahrti waigi. — Taggad tahdu baltu mohri ahrs. Nihgâ par 15 kap. sudr. warr dabbuht redseht. Zrr wihrs, 30 gaddus wezzumâ, fâ teiz, Calenderu semmê dsimmis un no masahm deenahm labbi mahzijeer; jo prohtohr runnahrt enliffi, spranziffi, itabliffi, wahziffi, un pussligds kreewiffi. Effoht jau dauds semmês bijis, un wiffur ir dakteri, ir zitti augsti mahziti lungi winnu par Deewa brihnumu atsinnusch, — un nupatt winsch nahfoht no Zurku semmes. — Ja gribbat sinnahrt, unihli lassitaji, fo tee augsti mahziti lungi pahrtahdeem balteem mohreem irr isdohmajusch: zaur fo scheem gan tahds baltums pa wiffu meefu nahf; tad jums tik tahs no winnu dohmahm isteikfur, kas mums tahs wiffgudrakas schkeet. Mahza tâ: irr katram zilwekam pa wiffu meefu smalka ahda apfahrt, bet lai schi arri rahdahs brihnum' smalka, tatschu winna irr dubbulta: weena plehwite wirfû, ohera appalschâ. Schahm plehwitehm starpâ Deews sawadas glohtes jeb glihwes irr dewis, lai mihkstina plehwites, un sweedri labbi welkabs zaur ka zilweks pee labbas wesselibas warroht strahdahr un kustetees. Plehwites paschas pee wisseem zilwekeem, tâpatt karstâs, fâ aukstâs semmês, ihsten irr baltas, bet tahs glohtes winnu starpâ, kas winnahm arri spihd zaur, ne isfkattahs weenadas: zitteem zilwekeem schahs irr melnas, zitteem bruhnas, zitteem dseltenas, zitteem fahrtas, katram fewischfi pehz tahs faules, kas winna semmi apspihd, bet daschreis arri pehz tam, woi winsch irr wessels, woi turrahs tihri, jeb woi dsihwo duhmôs. Retti gaddahs, wiffretaki pee teem laudim, kam fahrti waigi, ka winneem behrus peedseem, kam schahs glohtes, plehwitu starpâ, truhkst, un schi effoht ta waina, ka tee zilweki, fo par balteem mohreem sawam, effoht drufzin wahrigi, isfkattotees tik neganti balci, itt bailigi, un ka winneem azzis farkanas un tohti wahjas. — Gan warr buht teefs! — Par pabeigu tē wehl atgahdajamees, ka gan arri pee swehreem, lohpeem un putneem retti gaddahs, ka isperre behru, kas pawiffam baltis un kam azzis farkanas. Paschi jau effam redsejuschi baltas pelles, un eeffsch grahmatahm sinas atraddusch, pahrt baltahm lapsahm, wilkeem, swirbuleem besdeligahm un t. p.

• Mas-Sallaazze, Widsemme. (15tâ Zuhni 1837.) — Wiswakkar mums bija jauka preeka deena, jo meh's swehtijam sawâ Deewa nammâ bihbeles swehtkus. Gan schohs swehtkus zittahrt wehlâ ruddent swehtijam, bet nu schee swehtfi us waffaru tikke pahrzelti, jo ruddent fikrâ laikâ un zekâ dauds lohzeffi muhsu draudses ne warreja Deewa nammâ nahfi, kas tomehr arri wehleja lihds ar mums scho deenu swehtigt. Un paldeews Deewam! mums arri tannî notikrâ bihbeles swehtku deenâ bija tik jauks un mihligs laiks, ka pa wiffseem zekkeem tee Deewa wahrdu mihlotaji ar barreem muhsu Deewa nammâ steidsahs, un kad Deewa nams jau no rihta bija pilns, tad pee atwehrtahm durwim un lohgeem dauds laudis wehl ahrpuffê klausidamees stahweja. Mas-Sallaazzes mahzitajs no kanzeles isstahstija, fo schinnî laikâ tik labb' sweschâs semmês fâ arri muhsu Widsemme tee bihbeles beedrivas lohzeffi darrijusch, gahdamami par to, ka teem nabbageem tas preeka wahrds tiktu fluddinahs un tee preeka raksti rohkrâs un firdis tiktu; ka no teem pehdigeem bihbeles swehtkeem

lihds schim laikam effoht Mas-Sallazzes draudsé bes makfas isdohtas 2 bihbeles un 111 jauni testamenti, no kurreem 19 rekruscheem eedohti, par lehtaku maksu 2 bihbeles un 15 jauni testamenti, un par pilnu maksu 5 bihbeles un 75 jauni testamenti pahdohti. Pa wissam 9 bihbeles un 201 jauni testamenti. Ra sewischki tapehz arri wissás mahjás schahs Mas-Sallazzes draudses wissas grahmatas isskairitas un atrastas: 4576 grahmatas, starp kurrachm 220 bihbeles, 505 jauni testamenti, 806 wezzas un 987 jaunás dseefmu grahmatas, 298 spred-diku grahmatas un t. p. Raut nu gan ne weena mahja bes swehtahm grahmatahm, tad tomehr wehl 26 mahjas, kur neds bihbeles, neds jauni testamenti atrasti. Tapehz apsohlija Mas-Sallazzes mahzitajs, no bihbeles beedribas puffes, ka arri tahm mahjahm, kas lihds schim bes swehteem raksteem bija, jauni testamenti buhschoht tikt. No jauna 13 Wahzeeschu beedri bija samettuschki 38 sudrabba rubbutus un 143 Latweeschu beedri 51 rubbuli un 63 kappekus sudrabba, — pawissam 156 beedri 89 rubbutus 63 kappekus sudrabba. — Un nu wehl beidschoht muhsu mahzitajs flaweja to Kungu, no ka wissa patihdsiba mums nahk, par to labbu un brihnischfigu isweikschanu to bihbeles beedribas darbu. Tad atkal Rujenes jaunafais mahzitajs isschastija to swehtu ewangeliumu schihs deenas, prohti: Jah. 3, 1—15., mahjidams, ka mums buhs Deewa wahrduš klausiht, un pehz teem darriht, un zaur swehtu garru no jauna peedsimt, ja mehš swehtós rakstós to muhschigu dshwoschanu gribbam dabbuht. Tapat ka Latweeschuum arri Wahzeeschuum abbi mahzitaji Deewa wahrduš fazzija. Un wissi, kas scho swehtu deenu muhsu Deewa nammâ bija lihds swehtijuschki, tee atsinne ar faldu preeku sawâ firdi, zik pateefigi tee apsohlichanas wahrdi ta Kunga: "swehtigi tee, kas Deewa wahrduš dsird un tohs pasarga." F. G.

Is Londones. Kalenderu fehninsch, Willem tas zettortajs, Seâ Zubni ar weeglu nahwi no schahs pafaules irr a isgahjis, 72 gaddus wezzumâ un 7 gaddus bijis par fehniau. Winnam behrni naw passat, tapehz tahs abbas walstis, fo winsch waldija: ta seela Kalenderu semme lihds ar Skottu un Thru semmi un ta masa Annoweres-walsts, kas eefsch Wahzsemmes un nu jau labbu laizinu ar Kalenderu semmi kohpâ weenam kungam peederreja, taggad nahk zitteem raddeem rohkâ un dabbu katra sawu fehniau. — Tadeht Kalenderu semmi nupatt usnehme waldiht par fehnineni winna nelaika brahta meira, Aleksandrihne Wik-toria ar wahrdu, itt jauna prinzene, paschâ laikâ nahkuse pilnâ augumâ. Par Annoweres-walsts fehniau palikke nelaika fehnina brahlis Adolw Prid-drif, wezs kungs no 63 gaddeem.

• Tahs affaras, jeb swehtas gudribas labbums.

Lihdsiba.

Illes, tas mahzitajs eefsch Israeta, kahdâ gaischâ jaukâ nakti ar sawu mahjekli Sa-adi farunnadamees, pastaigaja gar teem dahrseem pee eljes-kalna.

Un Sa-adi fazzija: Skattees jelle us to wihru, fo tur redsu no tablenes. Mehnes wiinu it skaidri apspihd; — fo tas gan tur darra?

Illels fazzija: tas irr Zadoks; wiasch fehd pee sawa dehla kappa, un tur noraudahs.

Woi tad wiasch wehl ne fà ne warr apmeerinatees? fazzija tas jauneflis. Taf laudis to nosau; par taisnu wihru, kas effoht swehtas gudribas pilns. —

Illels atbildeja: nu woi tadeht wiasch sahpes ne jutrihs?

Bet ko tad nu mums palihds wiffa gudriba, kad gudram rapatt affaras birst no leelahm firds sahpehm, ittin fà gekkigam wihram? tà waizaja Sa-adi.

Tad tas wejs Illels atbildeja un fazzija: arri gudram wihram affaras gan nobirst semné, bet sawu waigu wiasch pazell us debbefim, fur winnam tas eepreezinatajs dsihwo. — Bet gekkigs wihrs noraudahs, ir sawu waigu pee semmes noduhris, jo winnam zercibas nawa. Rln.

Gudribas mahzibas.

19.

Re wehleeš augstā kabrtā kluht,
Neds kungu gohdu sadabbuht.
Daschs, kas pehz kunga kabrojis,
Irr pliks un failis palizjis.

20.

Lai draugam draugs eefsch breefmitbas
Nisshaw un no ta ne schkirahs;
Kas draugu behdas atshajis,
Do draugs eefsch laimes prohjam dsihš.
H.

Siina, zil naudas 30. Juhni-mehn. deenā 1837 eefsch Nihges maksaja par daschahm prezzehm.

Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.	Par	Maksaja:	Sudr. nauda. Rb. R.
1	puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggu	1 10	1	pohdu (20 mahrzineem) wasfu	7 —
—	meeschu, 100 mahrzin. smaggu	1 —	—	tabafa	— 65
—	kweeschu, 128 mahrzin. smaggu	1 80	—	sweesta	1 75
—	ausu	— 65	—	dselses	— 65
—	sirnu	1 50	—	linnu, frohna	2 —
—	rupju rudsu = miltu	1 5	—	brakka	1 80
—	bihdeletu rudsu = miltu	1 40	—	kannepu	— 80
—	bihdeletu kweeschu = miltu	2 20	—	schkibtu appinu	2 50
—	meeschu = putrainu	1 40	—	neschkibtu jeb prezzes appinu	1 70
—	eefala	1 5	—	muzzu silku, eglu muzzā	6 25
—	linnu = sehklas	2 —	—	lasdu muzzā	6 50
—	kannepu = sehklas	1 30	—	smalkas fahls	4 20
1	wesumu seena, 30 pohduš smaggu	3 —	—	rupjas baltas fahls	4 30
barrotu	wehrschu gaku, pa pohdu	1 —	—	wahiti brandwihna, puffedegga	7 50
			—	divdegga	9 50

Weenu sudraba rubli warreja dabbuht par 355 kapeikeem warra naudas.

Lihds 29. Juhni pee Nihges irr atnahkufchi 601. fuggi un aisbraufufchi 479.

Wrihw drikkht. No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. C. E. Napierky.